

Nieuwsbrief november/december 2016.

Verslag van de schrijvers bijeenkomst van maandag 28 november.

Voor deze drukbezochte bijeenkomst hebben zich 30 schrijvers aangemeld; 24 hebben ook daadwerkelijk de schrijversbijeenkomst bezocht.

Het programma bestond grofweg uit twee delen: de workshop creatief schrijven van mevrouw **Dé Hogeweg** en het onderling uitwisselen van ervaringen en tips.

Tijdens de **workshop** werd ervaren, hoe 'een voorwerp uit je jeugd' een inspiratiebron kan zijn voor het schrijven van onderdelen van een levensboek.

Een dergelijk voorwerp prikkelt het naar boven halen van herinneringen. De oefening was erop gericht om zo gedetailleerd mogelijk het voorwerp te beschrijven zonder het voorwerp te noemen. Onthul het voorwerp pas in de loop van het verhaal. Gebruik bij het be- of omschrijven alle zintuigen. Stel je hebt het voorwerp in je hand: wat voel je, hoe zwaar is het, is het zacht of ruw. Hoe zag/ziet het eruit? Hoe rook het? Hoe voelde het aan? Welk geluid hoorde erbij? Waar stond het?

Door dit soort vragen komen er mooie verhalen los en 'als vanzelf' de geschiedenis achter het voorwerp. Vragen die op het eerste gezicht moeilijk lijken, zorgen voor een verdere verdieping zoals: Welke eigenschappen heeft het voorwerp? Wat is kenmerkend aan het ding? Wat straalt het uit? Stel, dat het voorwerp 'levend' zou zijn, wat doet het dan? In welk conflict kan het voorwerp terecht komen?

Het zelf oefenen met o.a. het kiezen van een ander vertelperspectief (bijvoorbeeld het perspectief vanuit een kind of vanuit het voorwerp zelf) leverde verrassende verhalen op: fantastisch hoe een houten lepel, een oude melkkoker, een verwaarloosde kindertekening en een klein beeldje van een soldaatje etc. tot leven kwamen.

Van enkele deelnemers hebben wij de geschreven verhaaltje ontvangen; ter illustratie vind je er enkele aan het eind van deze en de volgende nieuwsbrief (januari).

Tijdens het uitwisselen van **ervaringen en tips** kwamen de volgende zaken aan de orde:

- de motivatie en verwachtingen van de verteller moeten soms worden bijgesteld tijdens het kennismakingsgesprek;
- hoe kun je opkomend verdriet kanaliseren;
- dilemma's rond het al dan niet opnemen van familiegeheimen;
- manier om losse stukken tekst op de goede plek in het boek te plaatsen (suggestie: bij Word, achter kopje 'Beeld' zit een knop 'Documentenstructuur', waarbij je kopjes van de hoofdstukken kunt invoeren).
- in Loosduinen is voor nieuwe schrijvers een schrijverskring opgericht en een tweede volgt.
- uit een basiscursus hebben de deelnemers een whatsapp groep gestart;
- facebook –uitwisseling in onze besloten facebook groep is breder dan voorgaande.

De deelnemers geconcentreerd aan de slag met de opdrachten van **Dé Hogeweg**.

Interview-schrijf cursus.

Ter verdieping van de tijdens de basiscursus opgedane kennis en ter verdere uitdieping van reeds opgedane schrijf ervaringen, geven wij met enige regelmaat een **interview-schrijfcursus**.

De januari cursus is volgeboekt, maar zodra wij voldoende nieuwe aanmeldingen hebben organiseren wij een volgende cursus. **Aanmelden via info@haagselevensboeken.nl**

In deze cursus besteden we aandacht aan het gesprek met de geïnterviewde en het uitwerken van dit gesprek. Wat eenvoudig lijkt, kan soms best lastig blijken. Want hoe interview je iemand eigenlijk? Wat wil je weten? En waarom? En hoe vraag je het? Stel je open of gesloten vragen? Doen het tijdstip en de omgeving ertoe?

Daarnaast gaan we in op het uitwerken van het interview. Hoe schrijf je het uiteindelijk zo op dat het een pakkend verhaal wordt? Wat gebruik je en wat laat je weg?

De trainer Simonne van Gennip (1974) is journalist en auteur. Zij schreef onder meer het boek Een Foutje in mijn Hoofd en werkt aan interviews over compassie en leiderschap met bekende Nederlanders.

Belangrijk:

- de training bestaat uit twee dagdelen en de deelnemers 'moeten' op beide middagen aanwezig zijn, anders heeft deze training geen zin.
- voor deze cursus vragen wij een bijdrage van EUR 15,-.
- u kunt hieraan deelnemen wanneer u de basistraining reeds heeft gevolgd.

Schrijvers ontmoetingsplek op Facebook.

Wist u dat één van onze enthousiaste vrijwilligers een gesloten groep is gestart op Facebook, waar schrijvers van Levensboeken contact met elkaar kunnen zoeken? Meldt u zich aan bij deze groep en u kunt met andere schrijvers tips en ervaringen uitwisselen, vragen stellen, discussies starten en zo gebruik maken van elkaars kennis en ervaring. Ook de cursisten die tijdens de basiscursus een whatsapp groep zijn gestart kunnen gebruik maken van de kennis en ervaring van ervaren schrijvers door hun vragen en suggesties via de facebook groep te stellen.

Het "schrijvers café" is te vinden via deze link: <https://www.facebook.com/groups/Levensboekcafe/>

Hulp bij Lay-Out (opmaak) van een Levensboek.

Voor schrijvers die graag hulp willen bij de opmaak van het boek hebben wij een helpdesk in het leven geroepen.

Helpdesk Stichting Haagse Levensboeken:

Theo Korthals Altes (theokaltes@gmail.com)

Renée van Rongen (rvrongen54@gmail.com)

De hulp kan bestaan uit het beantwoorden van korte vragen tot het bieden van enkele uren praktische ondersteuning aan huis. Enige voorkennis van Word is daarbij wel een vereiste!

Verhalen uit de schrijversbijeenkomst.

Ik zie het nog voor me.....

Rond mijn vijfde jaar ging ik vaker logeren bij mijn Oma en Opa van moeders kant. Het zal rond 1950 geweest zijn. Zij woonden in een flat zonder lift in Rotterdam West. Dat trappenhuis naar de 4e verdieping vond ik al bijzonder. Als je wat zei of hard praatte, galmde het geweldig. Volgens mij had de flat maar drie kamers. Een voor- en achterkamer en een slaapkamer. Een piepklein keukentje met een balkonnetje. Daar mocht ik soms op staan boven op een vuilnisemmer, zodat ik over de rand de tuinen beneden kon zien. En al bijzonder voor die tijd: een badkamer met een douche. Ook was daar het toilet. Als ik kwam moest ik altijd heel stil doen, want mijn opa lag op bed omdat hij nachtdienst had. Hij was machinist.

Mijn moeder en mijn broertje, die zo ongeveer een jaar was, gingen later weer naar huis. Maar ik mocht blijven logeren.

Mijn oma ging altijd iets met mij doen. Ze kon heel goed naaien en dan kwam de naaimachine op tafel in de achterkamer. Ik mocht dan naast haar zitten en kijken hoe ze dat deed. Meestal had ik mijn pop Marjolein bij mij. Ik herinner me hoe ze van roze zijde daar een jurk voor maakte. En voor de voorkant had ze nog een broche van haar zelf, die ze er met de hand op naaide. Ik sta met die pop in dat jurkje nog op een foto van de kleuterschool.

Soms moest mijn oma net de was strijken. Voor mij had ze dan een piepklein ijzeren strijkijzertje. Ze maakte dat warm op de kachel, of in de keuken ergens op. Misschien op het rode oliestel, waar ze altijd het vlees op liet sudderen. Of in het kleine oventje waar ik met haar gemberkoekjes in bakte. In ieder geval ze kreeg het ergens heet en ik mocht mijn poppenkleren er mee strijken. Ik heb het nog steeds.

Fien Aleman.

Mijn tante Alie

‘Oma, mag ik daarmee spelen?’ Mijn kleindochter wijst naar het kleine rode voorwerp op de plank. Ik pak het en geef het haar. ‘Voorzichtig maar, het is breekbaar.’

Op haar vraag wat het precies is leg ik haar uit: ‘daarin zaten vroeger de kleine kinderen aan tafel zonder luier. Dat vonden ze toen gemakkelijk. Plassen en een drukje doen terwijl er gegeten werd.’ Mijn kleindochter knijpt in haar neusje. ‘Bah, dat stinkt toch.’ ‘Ja maar dat vonden ze zeker niet erg,’ is mijn antwoord.

‘Oma, hoe ben je daar aangekomen?’ Luidt de volgende vraag. ‘Ik heb het gekregen toen ik twee jaar werd van mijn zoogmoeder.’ Dat is wel veel informatie voor een meisje van vijf jaar. Heel lang geleden dus, dat is duidelijk. Maar een zoogmoeder?

Ik vertel haar dan over mijn tante Alie. Die grote, struise nicht van mijn moeder die mij, samen met haar eigen zoontje, voedde. Zij aan zij lagen wij ieder aan een grote warme borst waar de melk overvloedig uitkwam.

Ik zet voorzichtig het poppen kinderstoeltje met het potje weer op de plank. Van plastic, 65 jaar oud en nog heel!

Joke Brink-van der Kooij

De volgende nieuwsbrief verschijnt eind januari. Wij wensen u fijne feestdagen en de beste wensen voor 2017.

***